

PASSEJANT PEL CONSTANTÍ D'ÈPOCA MEDIEVAL I MODERNA: URBANISME I VEÏNATGE (S. XV-XVII)

Ricard Escarré Pinto

La fisonomia antiga de Constantí, al igual que la de qualsevol vila amb molts segles d'història, es mostra subtilment en el traçat dels seus carrers i places. A vegades podem percebre o intuir, sense gaire esforç imaginatiu, algunes grans estructures del passat; altres cops resulta difícil o gairebé impossible saber distingir l'anterior distribució urbanística sense la coneixença prèvia de documents, mapes o prospeccions arqueològiques. En el cas del nostre poble, disposem afortunadament d'una sèrie de plànols, descripcions, dibuixos i posteriors reconstruccions que ens permeten recórrer els carrers i cases tal com eren a mitjans del segle XVI. A més d'això, volem intentar conèixer qui vivia a les llars i reconstruir la seva activitat a partir dels topònims i la seva situació, tenint en compte la motivació, gairebé sempre pràctica, que ha tingut l'ordenació urbanística d'un poble o ciutat.

Disposem d'una llarga llista de noms de veïns de Constantí, amb la seva corresponent adreça al segle XV fins a finals del XVI, gràcies a una sèrie de documents i actuacions. L'any 2009, Josep Maria Sabaté, llavors alcalde de Constantí, cedeix a l'Arxiu Històric Arxidiocesà de Tarragona un antic capbreu del segle XVI,¹ i impulsa amb l'Ajuntament de Constantí la digitalització de documentació del fons parroquial del poble dipositada a l'Arxiu. L'any 2013, l'Arxiu Històric de Tarragona rep un capbreu de 1422 del castell de Constantí.² L'acurada tasca de restauració i transcripció d'Isabel Companys d'aquests dos capbreus ens ha permès cobrir una part del veïnatge existent entre el segle XV i XVI. Un capbreu és un document jurídic on hi consta una relació de béns i immobles, amb la seva ubicació i superfície i la seva situació legal i econòmica: deutes, pagament d'impostos, amortització, drets i serveis, etc. A més, per

¹ *Capbreu dels censos i censals de la comunitat de preveres i beneficiats de l'església de Constantí (1593)*. Arxiu Històric de Tarragona (AHT).

² *Capbreu o llibre dels Aniversaris i del Benefici de Sant Jaume del Castell de l'arquebisbe de Constantí (1422-1479)*. Arxiu Històric de Tarragona (AHT).

aquesta recerca hem consultat el registre de defuncions o «llibre d'òbits» de Constantí conservat a l'Arxiu Històric Arxidiocesà de Tarragona,³ que representa una continuïtat respecte al període cobert pels capbreus. D'aquesta manera, podem traçar un llistat aproximat dels veïns de Constantí al llarg de dos segles, des de 1422 fins a 1625. Les dades recollides als dos capbreus i al llibre d'òbits no ens permeten recuperar tots el veïns existents a la vila ni la seva adreça exacte (no havia numeració a les cases), però si ofereixen tot un seguit d'informació i detalls interessants, com ara la seva professió (tot i que la gran majoria eren pagesos), les dimensions de les cases o els noms antics dels carrers.

Per tal de situar-los emprarem un mapa molt proper a l'època i que, a més, era fins ara totalment inèdit, localitzat a la biblioteca de Perpinyà. Es tracta

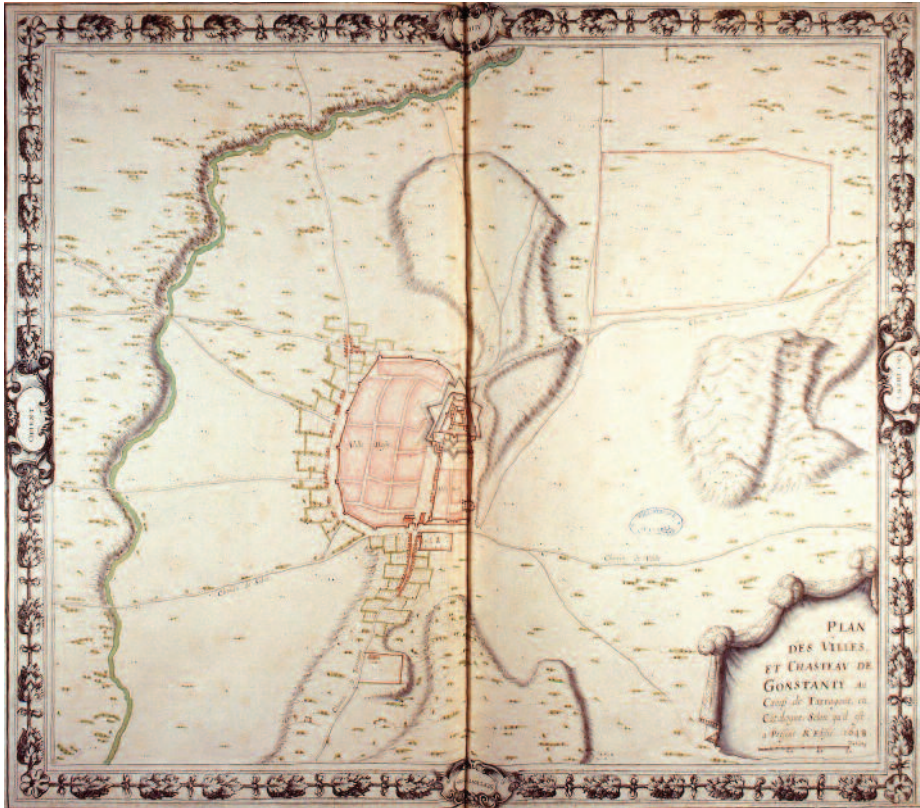

Fotografia 1. *Comense lo llibre dels òbits Constantí notats per mi Pere Salesses rector de dita vila en lo mes de juliol 1625 (31.07.1625 - 07.08.1706).* AHAT. Fons documental: 7.47. Constantí. Parròquia de Sant Feliu, màrtir.

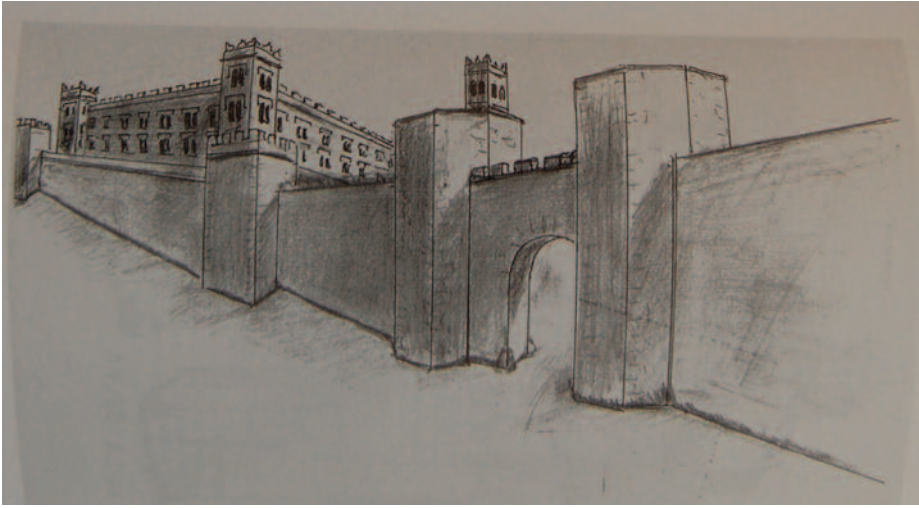
³ *Comense lo llibre dels òbits Constantí notats per mi Pere Salesses rector de dita vila en lo mes de juliol 1625 (31.07.1625 - 07.08.1706).* AHAT. Fons documental: 7.47. Constantí. Parròquia de Sant Feliu, màrtir.

d'una planta de la vila que ofereix molts més detalls dels que disposàvem en altres plànols similars, on s'hi veuen els carrers i edificis rellevants. Es troba dins l'Atlas de Perpinyà, un conjunt de plànols, mapes i vistes de 35 indrets de la Catalunya del segle XVII. Fou realitzat per Sébastien de Pontault, senyor de Beaulieu (1612-1674), mariscal de camp i primer enginyer de l'exèrcit francès, pioner de la topografia cartogràfica moderna. A més d'aquest Atlas, Beaulieu va realitzar dues obres sobre Catalunya i Rosselló, el «Grand Beaulieu» i el «Petit Beaulieu», durant la seva participació del al Guerra dels Segadors o de Separació (1640-1652), dibuixant un total de 172 gravats de 62 indrets catalans.

El primer que observem en aquest i altres mapes de Constantí de l'època és la clara separació entre la vila alta (*ville haute*), recinte sobirà o espai on es situa el castell-palau, i la vila baixa (*ville basse*), recinte jussà o espai encerclat per la muralla i una desena de torres, en un perímetre de vora un kilòmetre.

Fotografia 2. *Les Plans, et Profils des principales Villes, et lieux considerables de la Principauté de Catalogne : avec la Carte generale, et les particulieres de chaque gouvernement.* Beaulieu, Sébastien de Pontault de (1612-1674). Biblioteca de Perpinyà.

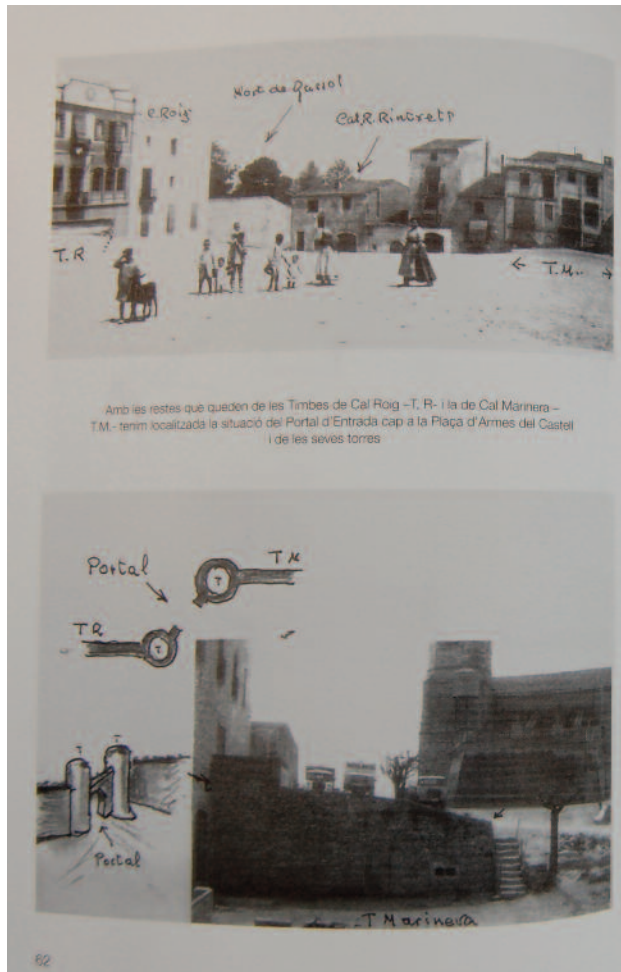

Fotografia 3. Hipotètica reconstrucció del Portal de la Selva. Aleu Padreny, Miquel (2005).
«Empremtes urbanes del Constantí medieval». A: *Estudis de Constantí* (núm. 21).
Constantí: Ajuntament de Constantí i Centre d'Estudis de Constantí.

Si féssim una passejada pel Constantí del segle xv i vinguéssim del nord, entrariem a la vila pel Portal de la Selva (actual creuament entre el carrer de les Creus i la Raval de Sant Cristòfol) i ens trobaríem amb l'imponent castell-palau, residència dels arquebisbes de Tarragona.

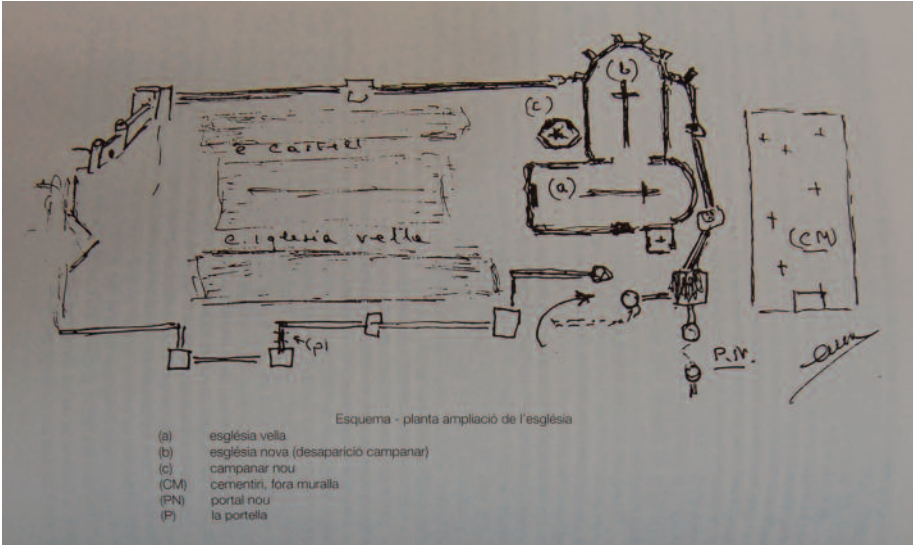
Hi distingiríem l'entrada, protegida amb un doble tancament de muralla, i dins el celler, el pastador i diverses cambres: de parament, de les armes, la sala major, la presó i la capella de Sant Jaume. Des del terrat de la torre central tindríem, sens dubte, una impressionant panoràmica dels voltants. Mitjançant un pont sobre el fossat, accediríem a l'anomenada «vila alta o vila closa», amb dos carrers: el del Castell i el de l'Església. Al carrer del Castell hi vivia Pere Ballester, el nunci o pregoner del poble. Hi havia la botiga o obrador d'apotecari de Francesc Salort, amb una cuina. Un apotecari podria ser extrapolat a un farmacèutic actual, tot i que a l'època preparaven i venien una gran varietat d'ungüents, xarops, aigües, cataplasmes, herbes, etc. Posteriorment, aquesta botiga es convertirà en una botiga d'oli. Al final del carrer del Castell hi havia un pou.

Baixant per carrer de l'Església hi havia la Casa del Comú i l'Escrivania de la Cort del Batlle, on el batlle mantenia els interessos dels arquebisbes de Tarragona, els propietaris del castell de Constantí. Feia complir la llei i cobrava els censos i altres rendes als habitants del poble. Concretament, en el cas dels capbreus s'hi registren els beneficis, una concessió territorial de caràcter temporal per disposar de certs béns i immobles a canvi de certs serveis o diners per part del beneficiat. Deriven del dret romà i foren una eina jurídica de protecció i alhora d'explotació patrimonial.

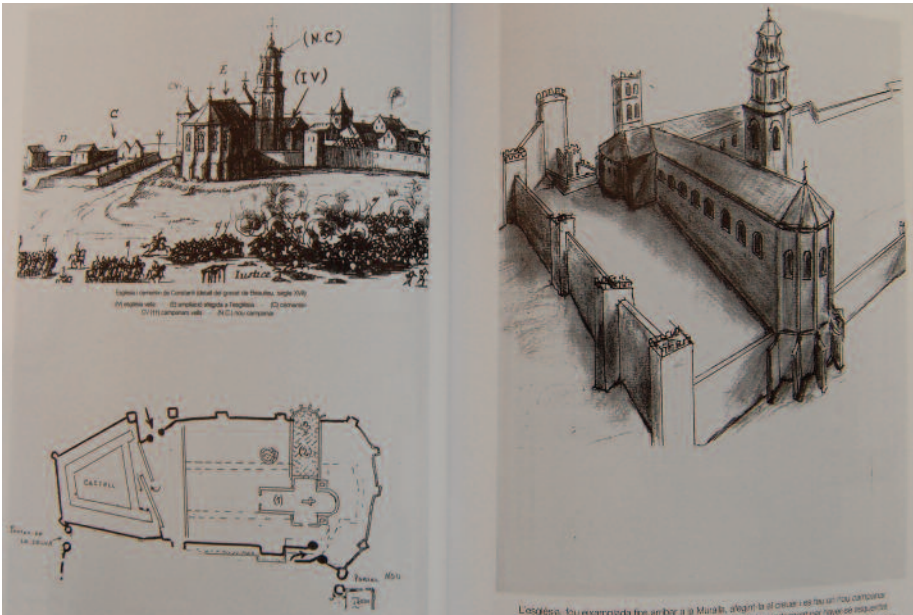

Fotografia 4. Hipotètica reconstrucció de la situació del portal d'entrada al castell de Constantí. Aleu Padreny, Miquel (2005), *op.cit.*

Al davant de la Casa del Comú hi vivia Pere Oller, canonge infermer de la Seu. En aquest carrer també hi havia el forn de pa (que limitava pel darrera amb el carrer del Castell) i al capdavant s'hi localitzava l'església de Sant Jaume, el primer temple del poble. D'estil romànic i traces de gòtic, tenia l'absis adossat a la muralla i obria l'entrada a un pati o plaça on es situava la farga o ferreria del «llòsol» o senyor, i la ferreria de la vila. Hi consten els habitatges de, com a mínim, tres ferrers en aquest Pati de l'Església. Des d'aquí es podia accedir a la «vila baixa» mitjançant el carrer d'en Servera o Cervera, on havia una casa de la Universitat, que no tenia res a veure amb un centre educatiu actual. A la

Fotografia 5. Planta hipotètica de la «vila alta» de Constantí. Aleu Padreny, Miquel (1994). «El castell de Constantí». A: *Estudis de Constantí* (núm. 10). Constantí: Ajuntament de Constantí i Centre d'Estudis de Constantí

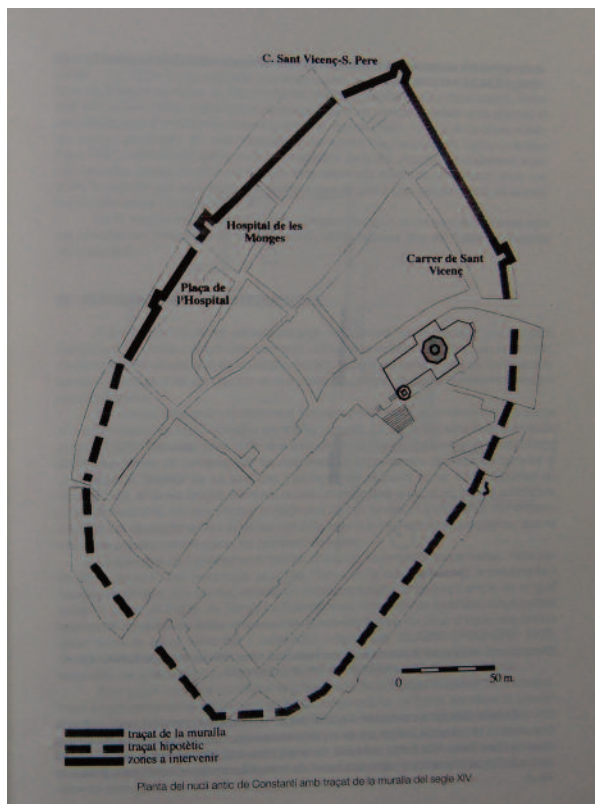

Fotografia 6. Hipotètica reconstrucció de l'església de Constantí. Aleu Padreny, Miquel (2005), *op. cit.*

baixa Edat mitjana, la Universitat era una comunitat veïnal amb una certa organització jurídica, tot i que simple i limitada.

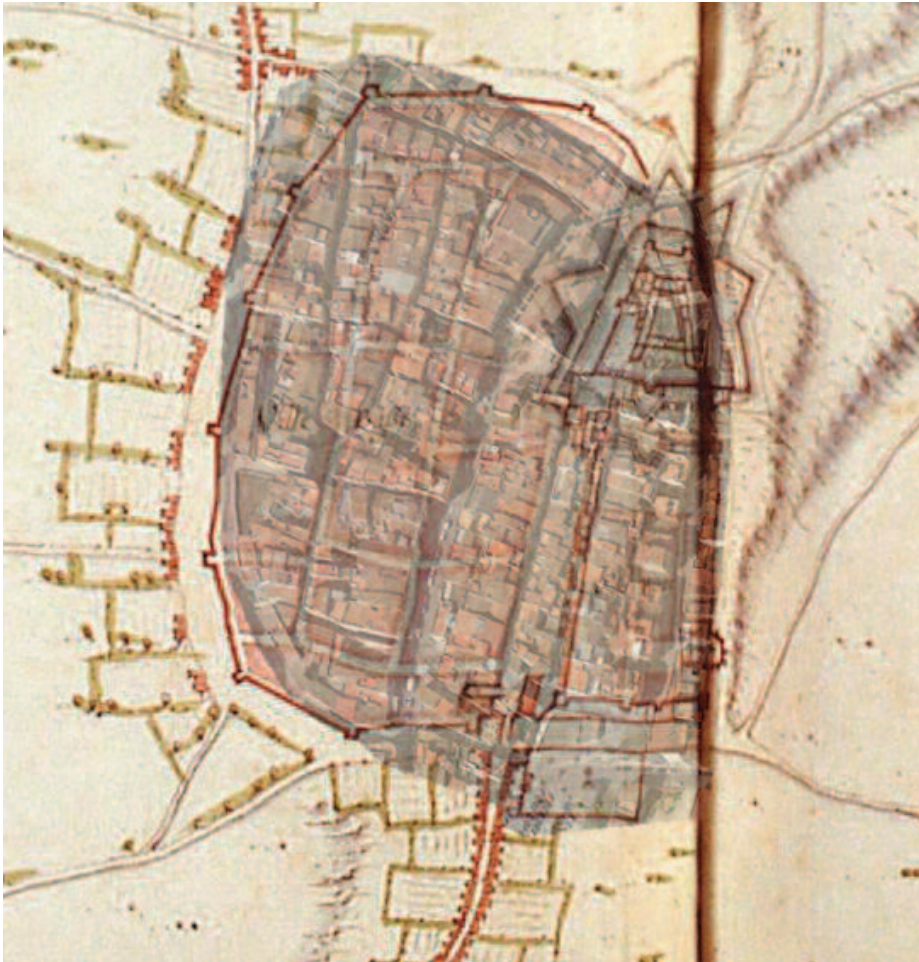
Després d'una forta pendent i girar 90° a la dreta, desembocava a l'actual carrer del Mig, que ha tingut molts noms diferents al llarg del temps: Ferran, Ferrer, Serra, del Carme i Mitjà. Al creuar-se amb el carrer del Raig (Peixateria) trobaríem l'indret anomenat «Quatre Cantons». Seguint pel carrer del Mig faríem cap al carrer de la Costa de na Farnosa (actual Costa), que ens permetria o bé baixar i sortir pel Portal de les Barreres o pujar i retrobar-nos amb el castell i el Portal de la Selva.

Tot i que la gran majoria d'habitants de la vila eren pagesos, en alguns casos es documenten altres oficis o professions, com ara els mestres de cases Aleix Puig, Francesc Portella i Joan Maymo, també anomenats mestres d'obres.

Fotografia 7. Reconstrucció del traçat de la muralla. Menchón i Bes, Joan; Remolà i Vallverdú, Josep Anton (1995). «La muralla medieval de Constantí. Excavacions arqueològiques a l'antic Hospital de les Monges». A: *Estudis de Constantí* (núm. 11, pàg. 7-33). Constantí: Ajuntament de Constantí i Centre d'Estudis de Constantí.

Podien estar sota les ordres d'un arquitecte o dirigir ells mateixos un grup de paletes i manobres per tal de construir un edifici. Eren ben considerats i formaven part de la classe menestral, un estament social que es considerava petita burgesia. El fet que els mestres de cases no fossin massa nombrosos va fer que s'agrupessin en gremis o confraries amb altres oficis de la construcció, com ara els fusters. Trobem també altres oficis com teixidor de lli (Joan Dalmau i Joan Pujades), moliner (Francesc Riera), ferrer (Joan Miret), sastre (Aleix Puig) i tot un seguit de professions derivades del context eclesiàstic de

Fotografia 8. En aquesta pàgina i la següent, diverses superposicions del plànol de Beaulieu amb mapes del Constantí actual del Institut Cartogràfic de Catalunya. Elaboració pròpia.

Núm. mapa	Nom carrer antic (s.XIV-XV)	Nom posterior (s.XVI-XVII)	Nom actual	Notes
1	Castell, Mare de Déu o Vila de Dalt	Castell	Castell	
2	Vila Closa-Iglesia	Església	Església vella	
3		Costa d'en Peirí	Costa	Tram que anava des del Portal de la Selva fins la cantonada amb el c/Mitjà
4	Guillem Barenys - D'en Folc	Costa de na Farnosa o Costa	Costa	Arrencava del carrer del Mig i seguia amb el carrer del Raig. Duia al c/ d'en Pallarés. Era sota la Plaça i limitava amb el mur. Es prolongava fora de la vila com a Camí de la Costa.
5	Plaça	Plaça	Major	A continuació del c/del Portal de la Selva
6	Antoni Martí	Font de la vila	Font	
7	N'Agulló		Costa	Venia del carrer de la Costa i acabava amb el c/ de la Font. Era el tram final del carrer de la Costa que feia cap al Portal de les Barreres
8		Servera o Cervera	Mig	El nom li donà Antoni Servera, qui el 1515 tenia terres al terme de Constantí. Era el primer tram del c/del Mig. Baixava des de la Plaça. Formava un marcat angle i seguia pròpiament el carrer del Mig o Mitjà.
9	Ferran	Antoni Ferrer o Ferrer, Serra, del Carme i Mitjà	Mig	
10	Pere Soler menor o d'en Soler, Raig d'en Fortuny o Raig	Portal Nou, Pescateria, Pexeteria	Peixateria	La peixateria que li donà nom havia estat la primera casa a mà esquerra entrant per la plaça. Quatre Cantons: Creuament entre c/Portal Nou i el c/Mitjà. El tram des dels Quatre Cantons al capdavant era conegut també com carrer de la Font del Garrot, ja que al final hi havia aquesta font.
11	Portal de la Selva	Portal de la Selva	Les Creus	
12	Portal de les Barreres	Portal de les Barreres	Costa	Existiria una petita placeta abans de l'entrada a la vila, amb una possible creu de terme i espai per les montures i carros.
13		Portal Nou	Peixateria	Al final del carrer de la Peixateria
	Indrets rellevants			
14	Castell			
15	Església de Sant Jaume			
16	Cementiri			

Fotografia 9. Detall del plànol de Beaulieu amb la denominació dels carrers. Elaboració pròpia.

Constantí: el nunci Pere Ballester (pregoner que feia crides en veu alta), el misser Francesc Magrinyà (doctor o llicenciat en dret civil o canònic), el jurat Bonanat Steuc, Joan Barceló (ermità de Sant Llorenç) i l'organista Joan Garcia. Per altre banda, en el llibre d'òbits hi consta com la presó del castell era «operativa»: Bernat Vidal, de Vilallonga («havia molt temps estava capturat»), i Martí Verga, d'Escornalbou, moriren mentre eren empresonats.

Resulta curiós i interessant descobrir, gràcies a les referències documentals, les mesures d'algunes de les cases. Crida l'atenció com quatre de les sis cases de les que tenim mesura, en les unitats de l'època (pam,⁴ passa,⁵ cana⁶), tenen gairebé les mateixes dimensions: 3m d'ample per 9m de llarg (dues al carrer del mig i dues a la Plaça), mentre que una casa del carrer del Castell feia 3x5m i un altre del carrer de l'Església 8,5x7,5m.

Un altre fet destacable, ressaltat per Isabel Companys, són els dos molins o premses d'oli existents fora la muralla. Abans era un sol trull d'oli que es va dividir en dos, i es situaren un a l'esquerra del final del carrer de la Costa (que seguia més enllà de la muralla com Camí de la Costa). Un molí era davant del Rentador (a la dreta del carrer) i l'altre molí feia cantonada amb el camí de la Canal (actual carrer de Sant Pere).

Una darrera curiositat la trobem en els cognoms anotats: les dones presenten el cognom del marit feminitzat (Magrinyà-Magrinyana, Martorell-Martorella; Vidal-Vidala) o la manca del cognom propi de la dona en el registre notarial, on sovint només hi consta la seva vinculació matrimonial o referència amb un home (pare, germà).

Tot l'exposat fins aquí ens ofereix un mapa escapçat però representatiu del veïnatge i distribució dels edificis importants al Constantí del final de l'Edat mitjana i inicis de l'època moderna. Una població majoritàriament pagesa però que presenta algunes altres activitats artesanals i industrials (mestre de cases, moliner, teixidor de lli). Un poble també molt marcat per la presència i acatament eclesiàstic, amb un gran nombre de membres de la cúria i estament judicial (canonges, vicaris, preveres, jutges...).

Som conscients que aquesta aportació és una primera aproximació a aquest tema, i que deixa molts buits per emplenar. Per exemple, entre altres, hem trobat els carrers de Baix, Pont i Pou que no hem sabut localitzar, o precisar per on discorria exactament l'anomenat Camí o carrer de la Canal, extramurs, que es correspondria amb l'actual carrer de Sant Pere. Per això pretén ser una invitació a continuar i intentar fer encaixar totes les peces del trenca-closques urbanístic i veïnal que aquí s'exposa.

⁴ Un pam representava la distància entre el dit polze i el dit petit amb la mà oberta. Mesurava la vuitena part de la cana i al ser aquesta lleugerament diferent en les diverses regions i territoris, presentava petites variacions. A Tarragona feia 195 mm.

⁵ Una passa es corresponia amb la llargada d'un pas des del taló d'un peu fins l'altre taló, i contenia quatre pams, o sigui, 0,78m.

⁶ Una cana equivalia a 1,5m. La cana de rei, emprada a Tarragona, feia exactament 1,56m.

BIBLIOGRAFIA

- Aleu Padreny, Miquel (1994). «El castell de Constantí». A: *Estudis de Constantí* (núm. 10). Constantí: Ajuntament de Constantí i Centre d'Estudis de Constantí.
- Aleu Padreny, Miquel (2005). «Empremtes urbanes del Constantí medieval». A: *Estudis de Constantí* (núm. 21). Constantí: Ajuntament de Constantí i Centre d'Estudis de Constantí.
- Amigò Anglès, Ramon (1968). *Els topònims del terme municipal i del poble de Constantí*. Tarragona: Diputació de Tarragona (Instituto de Estudios Tarraconenses «Ramón Berenguer IV»).
- Amigò Anglès, Ramon (2008). *Onomàstica del terme municipal de Constantí. Barcelona-Constantí*: Institut d'Estudis Catalans-Sindicat Agrícola de Constantí.
- Bolòs, Jordi (2000). *Diccionari de la Catalunya medieval*. Barcelona: Edicions 62.
- Brasó, Miquel; Català, Pere (1973). «Castell de Constantí». A: *Els castells catalans* (vol. IV, pàg. 26-29). Barcelona: Rafael Dalmau, editor.
- Brú i Virgili, Maria (2007). «Excavacions arqueològiques als carrers de l'Església Vella i del Morrot de Constantí». A: *Estudis de Constantí* (núm. 23, pàg. 25-42). Constantí: Ajuntament de Constantí i Centre d'Estudis de Constantí.
- Companys i Farrerons, Isabel (2013). «El capbreu dels censos i censals de la comunitat de preveres i beneficiats de l'església de constantí de 1593». A: *Estudis de Constantí* (núm. 32, pàg. 71-131). Constantí: Ajuntament de Constantí i Centre d'Estudis de Constantí.
- Companys i Farrerons, Isabel (2013). «Un capbreu o llibre dels aniversaris i del benefici de sant Jaume del castell de l'arquebisbe de Constantí (1422/1479), conservat a l'AHT». A: *Estudis de Constantí* (núm. 29, pàg. 95-134). Constantí: Ajuntament de Constantí i Centre d'Estudis de Constantí.
- Cortiella i Òdena, Francesc (1981). *Història de Constantí*. Constantí: Sindicat Agrícola de Constantí.
- Menchón i Bes, Joan; Remolà i Vallverdú, Josep Anton (1995). «La muralla medieval de Constantí. Excavacions arqueològiques a l'antic Hospital de les Monges». A: *Estudis de Constantí* (núm. 11, pàg. 7-33). Constantí: Ajuntament de Constantí i Centre d'Estudis de Constantí.
- Remolà i Vallverdú, Josep Anton (1991). «La documentació gràfica de Constantí al segle XVII». A: *Estudis de Constantí* (núm. 1, pàg. 23-40). Constantí: Ajuntament de Constantí i Centre d'Estudis de Constantí.

ANNEXOS

Nom veí	Carrer	Situació	Tipus	Notes
Soler, Pere	Aguiló		Corral	
Canvelles, Antoni	Aguiló			
Aguiló, Bartomeu	Aguiló	Entre el corral d'Antoni Ferrer i la casa d'Antoni Daimau	Alberg	
Vives, Guillem	Baix	Entre Simó Totosaus i ell mateix	Casa	
Martí, Bernat	Carnisseria			
Carull, Pere	Castell	Entre Joan Sugranyes i la muralla	Alberg	
Berga, Esteve	Castell	Entre Pere Carull i Francesc Salort	Alberg	
Berenguera Arboç	Castell	Entre Joan Mateu i el mur	Alberg	
Salort, Francesc	Castell			Amb cuina a sobre. Abans només era botiga o obrador d'apotecari
Carull, Pere	Castell	Al costat d'Antoni Martorell	Botiga d'oli	
Gener, Pere	Castell	Entre Esteve Berga i al costat de Carull	Alberg	
Montcada, Joan	Castell	Entre na Bona i Pere Soler	Alberg	
		Entre la plaça de l'església, el pou i Joan Soler	Casa	
		Entre Joan Magrinyà i el mur del Portal de la Selva		
Blanc, Joan	Castell		Alberg	
Ballester, Pere	Castell	Entre Joan Gasull i Bernat Aguader	Casa	Nunci o pregoner
Martorell, Antoni	Castell	Entre Andreu Farrer i Torrents	Casa	
Martorell, Antoni	Castell	Entre Bartomeu Simó i la seva	Casa	
Soler, Pere	Castell	Entre Joan Gasull i ell mateix	Casa	
Gener, Bernat	Costa		Cases	
Gener, Francesc i Francesca	Costa	Entre Bernat Martí, Antoni Lliaberia i dues vies públiques	Alberg	
Pontons, Antoni	Costa	Entre ell mateix, el mur i Bernat Pontons	Alberg	
Martorell, Bartomeu	Costa	Entre el corral de Joan Begues, Pere Bacona i el mur		
Soler, Joan	Costa	Entre Joan Caldes i Pere Soler	Alberg	
			Casa	

Llistat veïns 1422-1479 (1)

Nom veí	Carrer	Situació	Tipus	Notes
Oller, Pere	Església	Entre la Casa del Comú, Bernat Martorell i Bonamat Soler	Alberg	Canonge i infermer de la Seu
Bacona, Pere	Església	Entre Ramon de Satalles, Berenguer Arboç i el mur	Alberg	
Garau, Pere	Església	Front el fossat del castell, Guillem Capell i el mur	Alberg	
Aguader, Guillem	Església	Entre Guillem Fajola i ell mateix	Casa	
Vidal, Antoni	Església	Entre la pubilla de Joan Ubac, el corral de Bartomeu Soler i el mur	Alberg	
Bertran, Llorenç	Església	Entre la Casa del Comú i el corral del Benefici de sant Miquel	Alberg	
Soler, Bartomeu	Església	Entre la seva casa i Antoni Vidal	Corral	
Ubac, Joan	Església	Entre Guillem Aguader i Esteve Virgili	Alberg	
Aguader, Pere	Església	Entre el forn de pa i la casa de Bernat Blanc	Casa	
Vídua d'Antoni Folc	Guillem Barenys	Entre Barenys i els pubills de Pere Fortuny	Alberg	
Sardà, Antoni	Mitjà			
Caterina	Mitjà	Entre Pere Martell, Antoni Ferrer i Antoni Peirí	Corral	
Conesa, Joan	Mitjà			
Fabregat, Jaume	Pallarès		Alberg	
Caterina	Pere Soler	Entre ell mateix i Antoni Cervera	Alberg	Vídua de Bartomeu Fajola
Torner, Pere	Pere Soler	Entre Joan Guasc i Antoni Pontons d'una part i amb Ramon Danda de l'altra	Corral	
Virgili, Francesc	Pere Soler	Entre Guillem Pontons i Pere Soler	Casa	
Granada, Francesc	Pl. de l'església	Davant Raimon Barcaló i vora Bernat Blanc, el mur i la plaça de l'església	Alberg	

Llistat veïns 1422-1479 (2)

Nom veí	Carrer	Situació	Tipus	Notes
Gener, Bernat	Pl. de l'església	Sota la plaça de l'església, entre Ramon Toses, Berenguer Clarà i Ramon Gener	Cases	
Rival, Bartomeu	Pl. de l'església	A la plaça	Casa	
Fuster, Lluç	Pl. de l'església	A la plaça	Casa	
Magrinyà, Sebastià	Pl. de l'església	A la plaça	Casa	
Martorell, Gabriel	Pl. de l'església	A la plaça	Casa	
Ferrer, Pere	Pl. de l'església	A la plaça	Casa	
Tost, Narcís	Pl. de l'església	Entre la casa del ferrer Joan Soler a la plaça, davant Antoni Pasqual i el carrer d'en Servera	Ferreria	
Vall, Joan	Pl. de l'església	Davant Joan Soler	Ferreria	Farga o ferreria del llòs-sol (és a dir, del senyor)
Aguilar, Bartomeu	Pl. de l'església	A la plaça	Casa	
Magrinyà, Sebastià	Pl. de l'església	A la plaça	Casa	
Fortuny, Felip	Portal de la Selva	Entre Joan Conesa, Francesc Salat i el mestre Joan Despuig	Alberg	
Saleses, Pere	Portal de la Selva			
Conesa, Joan	Portal de la Selva			
Sardà, Antoni	Portal de les Barres			
...?, Ramon	Portal Nou	Entre Pere Aguiló, dues vies públiques i Pere Serinyana	Casa	
Martí, Bernat	Portal Nou	Entre Bartomeu Pontons i Antoni Robert	Alberg	
Guasc, Joan	Portal Nou	Entre Ramon Danda, Joan Aguiló i els Quatre Cantons	Casa	
Rival, Joan	Portal Nou		Casa	

Llistat veïns 1422-1479 (3)

Nom veí	Carrer	Situació	Tipus	Notes
Esteve, Pere	Portal Nou	Entre Antoni Robert i Bernat Martí	Casa	
Ferran, Joan i fills	Portal Nou			
Martorell, Pere i fills	Portal Nou			
Berga, Esteve	Portal Nou	Entre Guillem Barenys, Bernat Martí i el c/de la Font de la vila	Corral	
Peirí, Pere	Raig	Entre la casa de Lluç Borrodà i Joan Folc	Corral	
Hereus de Joan Martell	Servera o Cervera			
Salart, Francesc i Fortuny, Joan		Entre Antoni Capell i Pere Caldes	Corral	
Gener, Vicenç		Entre Antoni Bacona i Pere Soler	Alberg	
Soler, Pere		Entre Joan Pedrolo i Antoni Bacona	Corral	
Pontons, Guillem		Entre els Quatre Cantons i Joan Lluç	Alberg	
Capell, Antoni		Entre Francesc Salart i Felip Fortuny	Alberg	
Dalmau, Antoni		Entre Joan Dalmau i Bartomeu Bosc	Corral	
Ferrer, Antoni		Entre Miquel Gascó, Bartomeu Agulló i ell mateix	Corral	
Anastàsia		Entre la via pública, la muller de Pere Fortuny i el carrer de la Font	Casa	Vídua de Bernat Soler
Agulló, Bartomeu		Al carrer que condueix al Raig d'en Fortuny	Alberg	

Nom veí	Carrer	Situació	Tipus	Notes
Toses, Bartomeu i Soler, Joan	Canal	Entre el mur de la vila i el Rec del Raig, la casa o premsa de Lluís Magrinyà i el Rentador	Casa, molí o premsa d'oli	
Magrinyà, Lluís	Canal	Entre el molí o premsa d'oli de Joan Soler i Bartomeu Toses, el Camí de la Costa i fent cantó i darrere el mur de la vila, amb un portal	Casa, molí o premsa d'oli	
Garcina, Na	Castell			
Canyelles, Antoni	Castell	Entre la casa de Gabriel Coll (d'un costat i pel darrera) i la casa del confessant (?) Canyelles		Vídua de Margarida i pare de Magdalena
Baró, Magdalena	Castell	Entre els corrals de Pere Blanc i Antoni Virgili (prevere) darrera la casa de Pere Capell	Casa amb portal	Vídua de Joan Llosa
Cerdà, Antoni	Castell	Entre les cases de Jaume Folc i la vídua Puig darrera la muralla	Casa	
Calvet, Antoni	Castell	Entre les cases de la vídua de Pere Terrés, el pubill Joan Salesses i darrera del pubill de Pere Jaume Gavalda	Casa amb portal	
Folc, Jaume	Castell	Entre ell mateix al costat i darrera i a l'altre costat la casa de Pere Blanc	Botiga i cup d'oli	Amb cuina a sobre. Abans tenia portal al carrer. 25 pams x 15 pams (4,875x2,925m)
Tecla (muller d'Antoni Roig, boter)	Castell	Entre Antoni Calvet, T. Cugula (muller de Bernat Cugul) i al darrera de Pere Jaume Gavalda	Casa	
Caterina (vídua de Gabriel Martí, mestre de cases)	Castell	Entre les cases de Pere Blanc i Antoni Grassa darrera la muralla	Casa	
Moragues, Pere Joan	Castell	Entre Felip Moragues pel darrere i un pati	Pati	
Poter, Nicolau (usufructuari) i Sugranyes, Tecla (propietària), cònjuges	Castell	Entre les cases de Joan Martorell i Joan Sevit darrera la muralla	Casa amb portal	

Llistat veïns 1593 (1)

Nom veí	Carrer	Situació	Tipus	Notes
Magdalena, filla d'Antoni Canvelles i Margarida	Castell	Entre les cases de Gabriel Coll i darrera un altre casa del mateix declarant	Casa	
Llisa, Magdalena, vídua de Joan Llisa	Castell	Entre els corrals de Pere Blanc i Antoni Virgili (prevere) darrera la casa de Pere Capell		
Magrinyana, Montserrat (vídua de Sebastià Magrinyà)	Cervera	Entre les cases de Antoni Martí i Joan Sugranyes darrera el corral de Benet Ferran	Corral amb portal	
Martorell, Joan	Cervera	Entre les cases d'Antoni Soler i Pere Coll darrera les de Joan Isern i Joan Cervera	Casa amb portal	
Coll, Pere	Cervera	Entre les cases de Joan Martorell i Montserrat Barceló darrera les de l'esmentat Martorell i de Joan Cervera (heretada del pare Pere)	Casa	
Universitat	Cervera	Entre les cases de Joan Martorell (de la Canonja), la casa o ferreria de la via darrera Joan Martorell	Casa	Casa petita declarada pels jurats Joan Conesa, Felix Virgili i Antoni Roig
Solanes, Gaspar	Costa	Entre Joan Sugranyes i la vídua Tecla Ginera (germana del declarant) darrera el corredor de la muralla	Casa	
Rival, Joan	Costa	Entre Gabriel Bages darrera Joan Salesses	Casa amb portal	
Vinyes, Joan	Costa		Casa	
Martí, Damià	Costa	Entre les cases de Miquel Dalmau i Joan Giner darrera, Felip Pasqual	Casa amb portal	

Llistat veïns 1593 (2)

Nom veí	Carrer	Situació	Tipus	Notes
Cerdà, Antoni	Església	Entre les cases de Bartomeu Martorell i pubills de Pere Jaume Gavaldá per darrera de Joan Isern, Pere Nogués i Elisabet, muller de Bernat Cogul	Casa amb portal	
Gil, Pere	Església	Entre Pere Magrinyà, Joan Domènec i per darrera Antoni Vidal	Casa amb portal	Fill de Jaume
Roig, Joan	Església			
Virgili, Feliu	Església	Entre un altre casa seva i el forn de la vila darrera casa de la vídua de Miquel Canyelles i la de Joan Soler	Casa amb portal	4 canes i 6 pams de llargada i 5 i 1/2 canes d'amplada (7,41x8,58m)
Martorell, Bartomeu	Església	Entre les cases de Pere Martell, Rafael Ribald darrera un corral del benefici de Santa Maria	Casa	
Boada, Francesc	Església		Casa	
Magrinyà, Pere	Església		Casa	
Sagi, Jaume	Font	Entre la casa de la vídua de Joan Juglar, el corral de Joan Coll i un altre casa de Jaume Sagi i de l'altre costat, la casa dels pubills de Benet Soler i el corredor del mur: darrera la casa de Lluç Borrodà, proindivís amb la casa del pubills Soler, que abans formava una sola casa	Casa	
Bernat i Benet Soler	Font	Entre la casa de Jaume Sagi i el corredor del mur darrera el corral de Lluç Borrodà.	Casa	
Fortuny	Font			Jurat
Aleu, Francesc	Hospital			
Cerdà, Antoni	Mig			

Llistat veïns 1593 (3)

Nom veí	Carrer	Situació	Tipus	Notes
Conesa, Joan i Grau, Caterina (cònjugues)	Mig			
Saleses, Margarida (vídua de Miquel Saleses)	Mig			
Aguiló, Cosme	Mig	Entre la de Bartomeu Bosc, un carreró darrere la casa de Joan Camps	Casa	
Reig, Cosme	Mig		Pati	
Roig, Joan	Mig			
Camps, Pere	Mig	Entre les cases de Cosme Aguiló i Joan Conesa darrere la casa de Bartomeu Bosc	Casa o pati amb portal	Pubill de Joan, representat per Antoni Cerdà, tutor assignat per la Cort del batlle
Ferrer, Vincenç	Mig	Entre les cases d'Agustí Serra, Antoni Ferrer i darrere Bartomeu Tosses i part de Joan Canyelles	Casa amb portal	
Ferrer, Salvador	Mig	Entre les cases de Joan Abelló, Cosme Serra i darrere la casa del mateix declarant	Corral	
Roig, Joan	Mig	Entre les cases del pubills de Bernat Tombes i l'altre banda la Costa d'en Peiri i la casa d'Antoni Saleses darrere el corral de Pau Solanes	Casa	50 pams de llarg i 15 pams d'ample (9,75x2,925m), amb cuina, pati i corral
Margarida (vídua de Miquel Saleses)	Mig	Entre les cases de Joan Sugranyes, lo Forner, Bartomeu Bosc darrere, Cosme Aguiló	Casa amb portal	
Tombes, Joan	Mig	Entre les cases de Joan Roig i l'espardenyer Baltasar Grau darrere el corral de Pau Saleses	Casa	50 pams de llarg i 15 pams d'ample (9,75x2,925m)

Nom veí	Carrer	Situació	Tipus	Notes
Fortuny, Pere	Mig	Entre Cosme Aguiló, Conesa darrere la casa de Bartomeu Bosc	Pati	
Aguiló, Cosme	Mig	Entre la casa de Bartomeu Bosc i un carreró darrere la casa de Joan Camps	Casa	
Universitat	Pati de l'Església	Entre la casa del pubill Guillem Just i per darrera casa dels pubills de T. Dalmau (possible casa de Joan Montcada al c/castell)	Casa	Possible botiga de la universitat davant el pati
Bover, Joan	Pescateria			
Roig, Josep	Plaça			
Llor, Josep	Plaça			
Puig, Josep	Plaça			
Masó, Joan	Plaça			
Aguader, Mateu i Rival, Magdalena (propietària), conjugues	Plaça	Entre la casa de la vídua Valldovina, la casa o forn de la vila i darrera les cases de Joan Rival i Matties Gavaldà (també de 12x4 passes)	Casa	12 passes de llarg x 4 passes d'ample (9,36x3,12m)
Hereus de Riera	Plaça			
Margarida (vídua de Joan Valldovi)	Plaça	Entre la plaça i les cases de Mateu Aguader, Joan Puig, la Casa Nova i l'altre casa del declariant	Casa	11x4 passes (8,58m de llarg x 3,12m d'ample)

Llistat veïns 1593 (5)

Nom veí	Carrer	Situació	Tipus	Notes
Giner, Joan	Pont		Casa	Cuina de dos canes i mitja d'amplada i cana i mitja de llargada (3,9x2,34m). Després de Josep Soler, el mestre de cases Corder i Feliu Soler
Sugranyes, Jeroni	Pont		Casa	
Fortuny, Pere	Pont			Dit de la Pona
Pubills de Joan Magrinyà	Portal de la Selva			
Puig, Jaume	Portal de les Barres			
Cerdà, Antoni	Portal Nou			
Saleses, Joan i Folca, Magdalena	Portal Nou	Entre la casa d'Antoni Soler d'un costat i per darrere i amb el carrer d'en Soler i de l'altre costat, la casa de Gabriel Dalmau i part de la casa de Jaume Magrinyà	Casa amb portal	També amb corral
Barceló, Joan	Portal Nou	Entre la casa de Bartomeu Paladella, el carrer del Mig al cantó darrere el corral de Baltasar Sugranyes	Casa	Ermità de l'església de Sant Llorenç
Santjust, Guillem	Portal Nou	Entre un altre casa seva i per l'altre costat i darrere amb la casa i corral de Bernat Martí, i davant amb el Corredor de la muralla de la Font de la Vila	Casa	Abans era corral
Puig, Pau	Portal Nou			
Rival, Joan	Pou			

Llistat veïns 1593 (6)

Nom veí	Carrer	Situació	Tipus	Notes
Martorell, Joan	Pou			
Folc, Jaume	Raig			
Roig, Joan	Raig			
Dalmau, Joan	Raig	Entre la casa del confessant i un corral d'Agustí Serra, de l'altre costat i per darrere	Corral amb portal	Heretat del seu pare Joan, teixidor de drap, qui l'havia rebut del seu pare Antoni, qui l'havia comprat a Pere Sugranyes i Francesca, prop de la casa del batlle Escardó
Canyelles, Joan	Raig	Entre la casa o obrador d'Agustí Serra i el corral d'Antoni Canyelles (pare o germà) darrere el corral del mur	Casa amb portal	
Reig, Joan	Raig		Casa	Casa de Coll comprada per Rafael Gavalda a Josep Guerau
Coll, Joan	Raig	Entre les cases de Jaume Seguí i Lluç Borrudà darrere els corrals de Seguí i Borrudà	Corral amb portal	Comprat a Joan Peirí, després de Josep Mir, venut a Rafael Gavalda
Peirí, Gabriel	Raig	Font: darrere el carrer o corredor que va a la Font de la vila	Casa amb portal	
Folc, Jaume	Raig	Entre les cases del pubill Guillem Just i Gabriel Peirí darrere el corredor de la Font de la vila i una part de la casa que limitava amb Sanjust		
Reig, Pere	Raig			

Llistat veïns 1593 (7)

Nom veí	Carrer	Relació familiar	Notes
Bordera, Caterina	Arraval	Vídua de Joan Bordera	
Caldes, Jacinto	Castell	Fill de Joan caldes	
Carda, Antoni	Castell		Carda és Cerdà?
Virgili, Joan	Castell		
Andrià, Antoni	Castell		
Magrinyà, Francesc	Castell		Misses
Martorell, Rafel	Castell		
Arrufada, Anna	Castell	Muller Bartomeu Arrufat	
Sbert (Isbert?), Josep	Castell		
Isberta, Mariana	Castell	Muller de Josep Sbert	
Casas, Margarida	Castell		
Virgili, Antoni	Castell		
Isen, Pau	Castell		
Sugranyes, Jaume	Castell		
Gil, Tecla	Costa	Muller de --- Gil	
Gil, Joan	Costa		
Grases, Caterina	Costa	Vídua de Joan Gras	
Baiges, Tecla	Costa	Vídua de Gabriel Baiges	
Martorell, Pau	Costa		
Solanes, Pere	Costa		
Puig (Puja) Magdalena	Costa del Raig	Vídua de Aleix Puig	Mestre de cases
Barcelo, Antoni	Costa del Raig		
Bajes, Ana	Costa del Raig	Muller de Gabriel Bajes	
Oliver, Andreu	Costa del Raig		
Ribes, Jaume	Costa del Raig		De l'ermita de Sant Bartomeu de Centelles, mor a una casa comprada per Joan Maymo a la Costa del Raig

Nom veí	Carrer	Relació familiar	Notes
Martorella, Angela	Costa del Raig		
Martí, Jaume	Costa del Raig		
Pasquala, Ana	Costeta dels porxos	Muller de Feiu Pasqual	
Vidala, Paula	Església	Muller d'Antoni Vidal	
Bovera, Tecla	Església	Muller Antoni Bover	La casa és d'Antoni Magrinyà
Roiga, Caterina	Església	Muller de Jaume Roig	
Guasch, Gaspar	Església		
Magrinyana, Ana	Església	Muller d'Antoni Magrinyà	
Caldes, Antoni	Església		
Puig, Pau	Església		
Martorella, Magdalena	Església	Muller de Joan Martorell	
Capell, Joan	Església		
Cerdà, Antoni	Església		
Vidal, Antoni	Església		
Virgili	Església	Vidu	
Roig, Jaume	Església		
Soler, Cularia	Mig	Muller de Pere Soler	
Refeques, Magdalena	Mig	Vídua de Francesc Refeques	
Rosellona, Tecla	Mig	Filla de Gabriel Roselló	
Jeronima Boscha	Mig	Muller de Bartomeu Bosch	
Gavaldana, Mariana	Mig	Muller de Jaume Gavaldà	
Gavaldà, Guillem	Mig		
Martorella, Susanna	Mig	Muller de Joan Martorell	
Salesses, Pere	Mig		
Steuc Bonanat	Mig		Jurat i pagès
Freixa, Tecla	Mig	Muller de Jaume Freixa	
Tous, Paula	Mig	Muller de Joan Tous	

Nom veí	Carrer	Relació familiar	Notes
Grases, Josep	Mig	Fill de Cosme Grases	
Roja, Francesc	Peixateria	Muller de Pere Roig	
Fortuny, Francesc	Peixateria		
Bovera, Caterina	Peixateria	Vídua de Guillem Bover	
Siguit, Joan	Peixateria		
Colla, Caterina	Plaça	Muller de Gabriel Coll	
Folch, Gabriel	Plaça Vila	Fill de Gabriel Folch	
Conesa, Magdalena	Portal	Muller d'Antoni Conesa	
Baldrich, Pere	Portal		
Ferrer, Josep	Portal de la Selva		
Coll, Mateu	Portal Nou		
Coll, Margarida	Portal Nou	Muller de Jaume Coll	
Puja, Mariana	Porxos de la plaça	Muller de Cristofor Puig	
Pau, Tecla	Prop Font de la Vila	Vídua d'en Pau	
Pubert, Pere	Quatre Cantons		
Folcha, Maria	Raig	Filla dels honorables Pau Folch i Mariana Folcha	
Puig, Aleix	Raig		Sastre
Barcelo, Pasqual	Raig		
Aballona, Magdalena	Raig	Vídua de Miquel Aballó	
Martorella, Paula	Raig	Vídua de Jaume Martorell	
Borrodana, Caterina	Raig		
Grases, Àngela	Raig		
Boner, Guillem	Raig		
Peyrima Susanna	Raig	Vídua	
Caldes, Pere	Raig		
Barcelona, Tecla	Servera	Vídua de Montserrat Barcelo	

Nom veí	Carrer	Relació familiar	Notes
Sogues, Bernat			
Olivera, Tecla		Muller d'Andreu Oliver	
Dalmau, Joan			Teixidor de lli
Martell, Gabriel			
Solera, Spansa		Muller de Joan Soler	
Conesa, Joan		Fill de Pere Conesa	
Martina, Magdalena		Vídua de Pere Martí	
Garcia, Joan			Organista i mestre «dels minyons»
Portella, Tecla			Francesc Portella era mestre de cases de l'església de Constantí
Maymo, Joan		Muller de Francesc Portella	Mestre de cases
Farres, Magdalena			Vídua
Mireta, Caterina		Muller de Joan Miret	Ferrer de «l'Arreval»
Verga, Martí			D'Escornalbou, mor a la presó del castell
Vidal, Bernat			De Vilallonga, mor a la presó del castell («havia molt temps estava capturat»)
Pujades, Joan			Teixidor de lli
Bardera, Joan			Casa a «l'Arreval amb el portal en lo Hospital»
Riera, Francesc			Moliner del molí de Constantí
Roiga, Tecla		Muller de Pau Roig	Vivint a la casa d'Antoni Grases
Riera, Paula		Vídua de Francesc Riera	Moliner del molí de Constantí
Saleses, Pere			Rector de la parròquia de Constantí